

-प्रसादः, -प्रसादनः the red *Lodhra* tree (the infusion of its bark is used to fix colour). -रक्त a. dyed with lac.

लाक्षिक a. (-की f.) 1 Relating to, made of, or dyed with lac. -2 Relating to a lac (लक्ष).

लाख् 1 P. (लखति) 1 To be dry or arid. -2 To adorn. -3 To suffice, be competent. -4 To give. -5 To prevent.

लागुडिक See लकुटिक.

लाघ् 1 A. (लाघते) To be equal to, to suffice or be competent.

लाघरकोलसः A particular form of jaundice.

लाघवम् [लघोर्भावः अण्] 1 Smallness, littleness. -2 Levity, lightness; अलसप्रवृत्तं प्राप्ते दुर्मेधावी तयोच्यते । बुद्धिलाघवयुक्तेन जनेनादीर्घदर्शना ॥ Mb. 12. 166. 6 (com. लाघवं नीचता); cf. बुद्धिलाघव. -3 Thoughtlessness, frivolity. -4 Insignificance. -5 Disrespect, contempt, dishonour, degradation; सेवा लाघवकारिणी कृतधियः स्थाने श्वृत्ति विदुः Mu. 3. 14; यास्यसि लाघवम् Bg. 2. 35. -6 Quickness, speed, rapidity; गतिर्वेगश्च तेजश्च लाघवं च महाकपे । पितुस्ते सद्वं वीर मारुतस्य महौजसः ॥ Rām. 4. 44. 5. -7 Ease, facility. -8 Health, soundness of constitution. -9 Activity, dexterity; readiness; वियदभिपातलाघवेन Ki. 7. 21; हस्तलाघवम्. -10 Versatility; बुद्धिलाघवम्. -11 Brevity, conciseness (of expression); प्रसादरम्यमोजस्वि गरीयो लाघवान्वितम् Ki. 11. 38. -12 An explanation which is in consonance with the principle of economy of nature and involves simplicity of reasoning; (अल्पोपस्थितिसापेक्षत्वं लाघवम्); आकाशो लाघवादेकः Tarka. K. -13 Shortness of a syllable (in prosody). -Comp. -कारिन् disgraceful.

लाघविन् n. A juggler.

लाङ्गलम् [लङ्गु कल्च् पृषो० वृद्धिः भुवि गच्छति Un. 1. 105] 1 A plough; लाङ्गलपितप्रीवा सुसलैर्भिन्नमस्तकाः Rām. 7. 7. 47. -2 A plough-shaped beam or timber. -3 The palm tree. -4 The membrum virile. -5 A kind of flower. -6 A particular appearance of the moon. -7 A kind of timber (used in building houses). -8 A pole for gathering fruit from a tree; Rām. -लः A kind of rice. -ला The cocoa-nut tree. -Comp. -ग्रहः a ploughman, peasant. -दण्डः the pole of a plough. -ध्वजः N. of Balarāma. -पखातेः f. a furrow; also लाङ्गलकमार्गः. -फालः a ploughshare.

लाङ्गलिक a. (-की f.) Belonging to a plough. -कः A kind of poison; L. D. B.

लाङ्गलिन m. [लाङ्गलमस्यास्ति इनि] 1 N. of Balarāma; बन्धुप्रीत्या समरविमुखा लाङ्गली याः सिषेवे Me. 51. -2 The cocoa-nut tree. -3 A snake.

लाङ्गली The cocoa-nut tree.

लाङ्गलीषा [for लाङ्गल-ईषा] The pole of a plough.

लाङ्गुलम् 1 A tail. -2 Membrum virile.

लाङ्गुलम् [लङ्गु-ऊलच् पृषो० Un. 4. 96] 1 A tail; लाङ्गुलचालनमधश्चरणावपातं...श्वा पिण्डस्य कुस्ते Bh. 2. 31 'wags his tail'. -2 The membrum virile. -3 A granary. -Comp. -चालनम्, -विक्षेपः wagging or waving the tail; Bh. 2. 31.

लाङ्गूलिन m. A monkey, an ape.

लाञ्ज् 1 P. (लाञ्जति, लाञ्जति) 1 To blame, censure. -2 To roast, fry.

लाञ्जः [लाञ्ज-अच्] Wetted grain. -जाः (pl.) Parched or fried grain (f. also); (तम्) अवाकिरन् बाल्लताः प्रसूनै-राचारलाञ्जैरिव पौरकन्याः R. 2. 10; 4. 27; 7. 25; Ku. 7. 69, 80. -जम् = उशीर q. v.; लाञ्जोलापिकधूमाब्जमुच्चप्राकारतोरणम् Mb. 5. 191. 21. -Comp. -पेयाः rice-gruel. -मण्डः the seum of parched grain.

लाञ्छ् 1 P. (लाञ्छति) 1 To distinguish, mark, characterize. -2 To deck, decorate.

लाञ्छनम् [लाञ्छ-कर्मणि ल्युट्] 1 A sign, mark, token, characteristic mark; नवाम्बुक्षानीकमुद्धृतलाञ्छने (धनुषि) R. 3. 53; U. 4. 20; Mv. 1. 18; oft. at the end of comp. in the sense of 'marked with', 'characterized by' &c.; जातिऽथ देवस्य तथा विवाहमहोत्सवे साहसलाञ्छनस्य Vikr. 10. 1; R. 6. 18; 16. 84; so श्रीकण्ठपदलाञ्छनः Māl. 1 'bearing the characteristic epithet श्रीकण्ठ'. -2 A name, an appellation. -3 A stain, stigma, a mark of ignominy. -4 The spot on the moon; दिवापि निष्पूतमरीचिभासा बाल्यादना-विष्कृतलाञ्छनेन Ku. 7. 35. -5 A landmark.

लाञ्छित p. p. [लाञ्छ-क्] 1 Marked, distinguished, characterized. -2 Named, called. -3 Decorated. -4 Furnished with.

लाट m. pl. N. of a country and its inhabitants; एष च (लाटानुप्रासः) प्रायेण लाटजनप्रियत्वालाटानुप्रासः S. D. 10. -टः 1 A king of the Lātas. -2 Old, worn out, or shabby clothes, ornaments &c. -3 Clothes in general. -4 Childish language. -5 A learned man. -Comp. -अनुप्रासः one of the five kinds of अनुप्रास or alliteration, the repetition of a word or words in the same sense but in a different application; it is thus defined and illustrated by Mammaṭa :—शाब्दस्तु लाटानुप्रासो भेदे तात्पर्यमात्रतः, o. g. वदने वरवर्णिन्यास्तस्याः सत्यं सुधाकरः । सुधाकरः क तु पुनः कलङ्क-विकले भवेत्; or यस्य न सविधे दयिता दवदहनस्तुहिनदीधितिस्तस्य । यस्य च सविधे दयिता दवदहनस्तुहिनदीधितिस्तस्य ॥ K. P. 9.

लाटक a. (-टिका f.) Relating to the Lātas.

लाटिका, लाटी 1 A particular style of composition; see S. D. 629. -2 N. of a Prākṛita dialect; see Kāv. 1. 35.

लाइ 10 U. (लाइयति-ते) 1 To fondle, caress. -2 To blame, censure. -3 To throw, toss; cf. लइ.